

Sammanfattad månadsuppföljning SN till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Januari – 23 november 2021

Innehållsförteckning

<u>1</u>	<u>Allmänt</u>	3
<u>2</u>	<u>Driftskostnader</u>	4
<u>3</u>	<u>Analys av differenser</u>	6
<u>4</u>	<u>Nyckeltal</u>	7
<u>5</u>	<u>Planerade åtgärder för budget i balans/Handlingsplan</u>	8
<u>6</u>	<u>Personalkostnader</u>	10

1 Allmänt

Kommunstyrelsen har framfört önskemål om att varje nämnd har en sammanfattande rapportering av månadsuppföljningen.

Denna rapportering blir utöver den rapportering som sker till respektive nämnd samt det som beskrivs i den mer övergripande ekonomiska månadsrapporten där även exempelvis finanserna, likviditet och investeringar rapporteras.

Den sammanfattande månadsrapporten skickas dessutom till kommunfullmäktige för kännedom.

2 Driftskostnader

Tilldelad ram för 2021 uppgår till 259 286 tkr, en uppräknig från 2020 med drygt 25 mkr.

Socialnämnden redovisar en preliminär prognos per oktober på -12,2 mkr, vilket innebär ett underskott på 12,2 mkr mot budget. En ökning med ca 3,3 mkr från föregående månad vilket beror på ökade kostnader för placering LSS, institutionsplaceringar samt personalkostnader inom vård och omsorg. Högt tryck på korttidsplatser har resulterat i förstärkning av personal.

Den största avvikelsen i prognos jämfört med budget visar verksamheten för institutionsplaceringar -5,6 mkr.

Stöd i ordinärt boende visar en positiv prognos på 1,3 mkr vilket främst härleds till den positiva avvikelsen för bemanningspoolen då poolarnas kostnader bokas där de arbetar, det redovisas alltså ett underskott på verksamheterna som använder poolarna (vilket är medräknat i prognos). Inom verksamhet för särskilt boende visar det en prognos på ett underskott med 6,5 mkr.

Verksamheten för lagen som särskild service (LSS) visar nu en negativ avvikelse till skillnad från prognosen i september vilket avser kostnad för extern placering.

Driftskostnader, tkr	Utfall	Prognos	Budget	
Enhet	jan-nov	helår	helår	Differens
Socialchef	10 217	8 766	7 066	-1 700
Ekonom	2 439	2 422	2 422	0
HSL	18 581	19 471	19 886	415
SÄBO Korttid	22 397	23 426	22 286	-1 140
SÄBO Omvårdnad	26 269	28 522	25 122	-3 400
SÄBO Demens	22 657	22 666	20 666	-2 000
Hemtjänst	44 628	45 835	47 175	1 340
LSS	40 574	43 370	42 520	-850
IFO	57 825	58 629	59 329	700
Institutionsplaceringar	16 773	17 900	12 300	-5 600
Familjecentralen	182	196	226	30
Fyran	237	268	288	20
Summa	262 779	271 471	259 286	-12 185

Förändringen sedan prognosen i september på 2,8 speglar sig i nedan:

- LSS, från överskott på 1,2 mkr till underskott på 0,85 mkr – Extern placering
- 1,1 mkr försämring inom institutionsplaceringar
- +0,7 mkr inom IFO i outnyttjad budget för externa personliga assistans LSS ärenden

- 0,4 mkr inom HSL avser ersättning för covid-19 vaccineringar och tester från Region Örebro.
- Resterade 0,8 mkr avser personal inom vård och omsorg, härlett till högt tryck på korttidsplatser och förstärkningar på grund av hög vårdtyngd.

Personalkostnaderna inom vård och omsorg härleds främst till medicinskt färdigbehandlade som är mer sjuka när de skrivs ut från lasarettet (region Örebro) än tidigare. Detta medför ökat tryck på korttidsplatser samt förstärkning vid hemtagning.

Kommunfullmäktige har beslutat om inköps- övertids- och anställningsstopp. Vid avvikelser från dessa ska rapportering ske.

Inköps- och anställningsstopp respekteras på alla verksamheter. Endast nödvändiga inköp och anställningar är gjorda och dessa är förankrade med förvaltningschefen och kommundirektör.

Övertidstimmar	Juni	juli	Aug	Sept	Okt	Orsak för sept
HSL	63	152	197	14	26	Vakantatjänster, svårrekryterat, går kort om sjuksköterskor
SÄBO	28	291	339	143	82	Högt tryck på korttidsplatser samt hög sjukfrånvaro, palliativ vård
Hemtjänst	47	248	370	41	69	Hög sjukfrånvaro
LSS	38	59	119	19	39	Hög sjukfrånvaro
IFO	1	8	14	4	2	Akuta ärenden
Övergripande	0	12	2	0	0	
Summa timmar	177	770	1039	221	218	
Total kostnad exkl PO	70 431 kr	309 668 kr	411 839 kr	78 153 kr	81 621 kr	

3 Analys av differenser

Socialchef -1 700 tkr

Prognosen under socialchefen avser sparbetaget socialnämnden har samt positiva avvikelser för vakanta tjänster och outnyttjad budget för inköp och utbildning, samt intäkter för statsbidrag.

HSL + 415tkr

Ersättning från regionen på 415 tkr avseende covid-19 vaccinerings och tester inom verksamheterna.

SÄBO Korttid -1 140tkr

Underskottet avser extra personal på korttidsenheten på grund av stort ökat behov av korttidsplatser, samt en fördröjning av förändringen i personaltäthet.

SÄBO Omvårdnad -3 400 tkr

Personalförstärkning uppgår till 800 tkr utöver budget. Resterade underskott mot prognos på 1 350 tkr avser den fördröjning som blivit av att gå ner till beslutad personaltäthet (januari till mars då personaltätheten verkställdes i mars 2021) samt ökade kostnader för personal under sommaren.

SÄBO Demens -2 000 tkr

Redovisningen av underskottet avser den fördröjning som blivit av att gå ner till beslutad personaltäthet (januari till mars då personaltätheten verkställdes i mars 2021) samt ökade kostnader för personal under sommaren.

Hemtjänst +1 340 tkr

Hemtjänsten redovisar en netto prognos med ett överskott på 1 340 tkr. Redovisar överskott för bemanningspoolen då poolarnas kostnader bokas där de arbetar, 3 000 tkr. Kostnaderna för poolarna ingår i de underskott som är inom SÄBO och hemtjänst.

Redovisar ett underskott avseende personal på 1 160 tkr detta på grund av ett högt tryck på antal insatser samt ökade kostnader för personal under sommaren.

Förhoppningen är att när planeringsverktyget är i full drift kan socialnämnden effektivisera och på så sätt minska prognosen.

Redovisar ett underskott på 500 tkr avseende engångsmaterial på grund av ökade priser samt ökade av användandet i och med covid-19. Priserna för vinylhandskar har sedan juli 2020 året ökat med ca 800 % vilket främst beror på ökad efterfrågan i jämförelse med hur snabbt tillverkningen sker.

LSS -850 tkr

LSS redovisar ett prognostiserat underskott på 850 tkr som främst avser en extern placering.

IFO +700 tkr

Överskottet på 700 tkr finner sig i outnyttjad budget för externa personliga assistans ärenden inom LSS.

Institutionsplaceringar - 5 600 tkr

Det är en stor ökning på antalet aktualiseringar inom barn och unga vilket ger ett prognostiserat underskott i förhållande till budget. Prognos Barn och unga är ett underskott på 3 800 tkr.

Under sommaren har en ökning skett inom vuxna vilket gjort att prognosen ökat. Åtgärder är på gång för att minska kostnaderna inom placeringar. Prognos för vuxna är ett underskott på 1 800 tkr.

4 Nyckeltal

Nyckeltal	2017	2018	2019	2020	2020 t.o.m okt	2021 t.o.m okt
Bruttokostnad Ekonomiskt bistånd, tkr	16 919	18 626	21 614	21 790	18 411	17 456
Antal pågående ärenden Ekonomiskt Bistånd	419	441	450	418	606	556
Bruttokostnad institutionsplaceringar barn och unga	4 800	4 528	9 116	12 815	11 230	11 866
Antal aktualiseringar, barn och unga	350	462	531	563	480	475
Bruttokostnad institutionsplaceringar vuxna	3 563	3 647	7 419	7 874	6 750	4 910
Antal aktualiseringar, vuxna	74	101	106	104	103	172
Antal uppdrag inom Öppenvården*	-	-	-	89	-	40, sept månad

*Verksamhetsystem införskaffades 2020 vilket gör att statistik inte går att få för tidigare år.

Nyckeltalen eftersläpar en månad på grund av att rapporten gjorts innan månadsbryt.

Kostnader och ärenden jämfört med samma period 2020.

Per den 211123 var det 2 lediga lägenheter inom SÄBO.

5 Planerade åtgärder för budget i balans/Handlingsplan

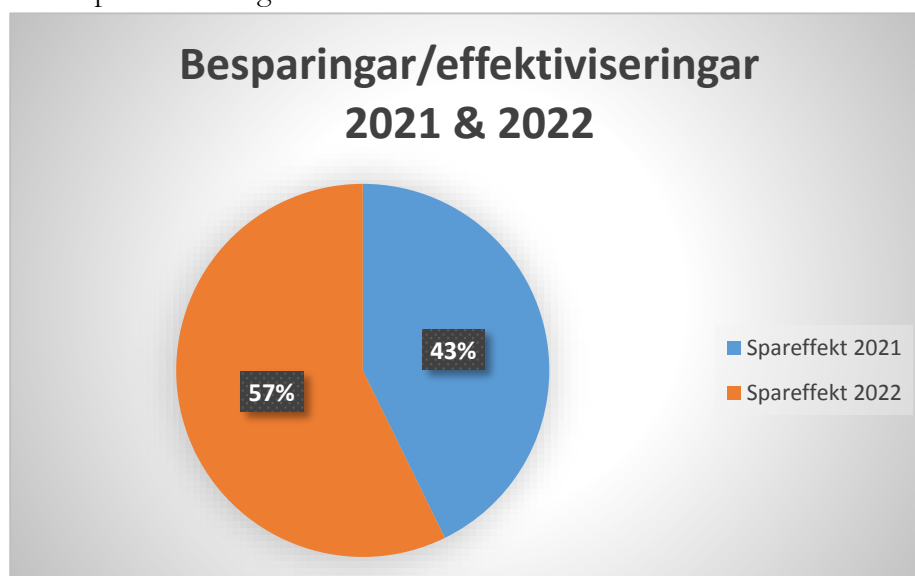
Socialnämnden årsprognos är ett underskott på 12,6mkr som behöver hanteras för att komma ner i en ekonomi i balans.

Arbete pågår med att sänka kostnaderna och arbeta med fler sparåtgärder för 2022, 2023 samt 2024. Sparåtgärder presenteras löpande för Socialnämnden. Socialnämnden förväntas till 2022-12-31 ha en budget i balans samt att sänka kostnaderna ytterligare till 2023 utifrån sparkrav i budget.

Nedan presenterar besparingar som gjort under 2021.

Besparingar/effektiviseringar (tkr)	Effekt 2021	Effekt 2022	Totalt 2021 och 2022	Kommentar
Avveckla verksamheten Ensamkommande Barn		1 000	1 000	Genomförd, anpassning pågår
Varsel, pensionsavgångar, uppsägningar	4 800	0	4 800	Genomförd
Neddragning budget inom AME	1 000	1 200	2 200	Genomförd
Sälja MAR till Lekeberg, intäktsökning 1 april	100	26	126	Genomförd
Neddragning av vuxenplaceringar 2021, Avtal Tellus	1 000	0	1 000	Genomförd
Intäktsöversyn	250	250	500	Genomförd
Avveckla en SÄBO avdelning	700	2 000	2 700	Beslutad, anpassning pågår
Uppsägning av slingan 6 plan 4-7		1 000	1 000	Beslutad verkställs 211231
Uppsägning av lokaler		700	700	Arbete pågår, ska vara genomförd per 211231
Ekonomiskt bistånd		3 400	3 400	Beslutad, verkställs till budget 2022
Summa effektiviseringar	7 150	9 576	17 426	

I dokumenten för preliminär internbudget 2022 presenteras sparåtgärder som påverkar budget 2022 på 11 mkr. Effekten 2022 enligt ovan är 9,5 mkr då sparåtgärderna neddragning budget AME och avveckla SÄBO avdelning i sin helhet påverkar budget 2022.

Åtgärder för att nå ekonomisk balans pågår även kontinuerligt i förvaltningens verksamhet på enhetsnivå och följs upp månadsvis.

Det arbete med åtgärder som pågår kan sammanfattas med:

- Noggrann avstämning av resultat, kostnader och intäkter månadsvis för alla verksamheter
- Aktivt arbete med effektiv schemaläggning
- Avvägning av om vikariat tillsättning behövs fullt ut vid frånvaro
- Aktivt arbete med att minska antalet övertidstimmar
- Vid tomma lägenheter samarbeta med andra enheter som har behov
- Samtliga gynnande beslut är verkställda
- Hemtagningssteamet startade med positivt resultat
- Uppsökande hemsök har möts med god respons från medborgare – en proaktiv och hälsofrämjande insats
- Genomfört enkätundersökning över hur sommarbemanningen fungerat

Framtid:

- Stort fokus på att få en budget i balans och att säkerställa en god vård och omsorg. Att Degerfors socialtjänst når bästa möjliga resultat för medborgare som kommer i kontakt med oss.
- Med de satsningar socialnämnden gör med statsbidrag för äldreomsorgen förväntas resultera en mer riktad vård i hemmet. Samt även utveckling och utökning av dagverksamhet bidrar till att fler vårdas i hemmet.
- Undersöka möjligheterna till mellanboende/seniorboende/trygghetsboende där det är en lägre bemanning än en vanligt SÄBO avdelning. Där enskilda kan bo som inte har omfattande insatser utan behöver en form av trygghet. Det pågår i dagsläget diskussioner angående detta tillsammans med Degerforsbyggen, om Degerforsbyggen och socialnämnden tillsammans kan skapa alternativa boendeformer.
- Omställningen till Nära vård har påbörjats för att möta framtidens utmaningar och organisera vården utifrån befolkningens behov. Viktigt att Degerfors rustar vården för pågående demografiska förändringar. Samt att stärka patientsäkerheten och öka kvaliteten i den Svenska hälso- och sjukvården. Här är det av stor vikt att kontroll på vårdens kostnader.

6 Personalkostnader

Under Socialchef ligger ett sparbetning för att få ihop budgetram. Sparbetningen under socialchef är lagt inom konton för personal.

Personalkostnader, tkr	Utfall	Budget	Prognos	Budget		Projekt	Total
Enhet	Jan-nov	Jan-nov	helår	helår	Differens	Differens	Differens
Socialchef	9 746	5 635	10 734	5 434	-4 600	-700	-5 300
Ekonom	647	665	725	725	0	0	0
HSL	17 152	17 121	19 903	18 661	0	-1 242	-1 242
SÄBO Korttid	15 177	13 735	16 767	14 973	-1 791	-3	-1 794
SÄBO Omvårdnad	26 243	22 912	28 836	24 975	-3 600	-261	-3 861
SÄBO Demens	19 793	17 182	21 811	18 730	-2 900	-181	-3 081
Hemtjänst	41 888	42 884	47 771	46 745	636	-1 662	-1 026
LSS	34 545	34 107	34 245	33 458	-450	-337	-787
IFO	35 848	36 910	44 655	44 655	850	-492	358
Summa	201 039	191 151	225 447	208 356	-11 855	-4 878	-16 733

Tre separata kolumner för differens för att visa vad som avser personalkostnader i projekt som täcks i sin helhet av statsbidrag.

Prognosen har ökat för personalkostnaderna då samtliga projekt har kommit igång. Lönekostnaderna för projektanställningarna täcks av statsbidrag även personalkostnader relaterat till covid-19. Dock syns inte intäkterna i lönekostnaderna då de bokas på intäktskonto.

Av prognostiserade underskottet för personalkostnader på 11,8 mkr är en stor del kostnaden för korttidssjukfrånvaro.

Sofie Martin
Ekonom

Marjo Koivumaa
Förvaltningschef

Socialförvaltningen
Ulf Fogelberg, 0550-884 63

Datum
2021-11-18

SN 126-2021/1

Socialnämnden

Tillsynsplan enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel 2021-2022

Förslag till beslut

Tillsynsplan för 2021 – 2022 fastställs

ÄRENDET

Bakgrund

En tillsynsplan är ett hjälpmedel för kommunen i en effektivare tillsyn av restauranger med serveringstillstånd. Den ska hjälpa till med prioriteringar och styra upp tillsynen i tid och inriktning.

Alkohollagen är en skyddslagstiftning som syftar till att begränsa alkoholens skadeverkningar. Bestämmelserna i alkohollagens 9 kapitel ger tillståndsmyndigheterna rätt att utföra tillsyn över restaurangers servering av starköl, vin, andra jästa alkoholdrycker, alkoholdrycksliknande preparat samt spritdrycker.

Målsättning med tillsynsverksamhet enligt alkohollagen

All försäljning av alkoholdrycker ska skötas på ett sådant sätt att skador i möjligaste mån förhindras. Servering av alkoholdrycker får endast ske i sådan omfattning och i sådana former att skador eller brister i ordning och nykterhet inte föreligger. Dessutom ska det uppmärksammas om särskild risk för människors hälsa uppstår. Som ett särskilt skydd för ungdomen finns dessutom åldersgränser.

Tillsynsmyndigheter

I Degerfors kommun har kommunstyrelsen delegerat till socialnämnden att ansvara för den lokala tillsynen av alkohollagen. Den direkta tillsynen utövas även av polismyndigheten.

Regional tillsynsmyndighet är länsstyrelsen som bland annat ska ge kommunerna vägledning men också utöva tillsyn av kommunernas verksamhet avseende alkohollagens efterlevnad. Central tillsynsmyndighet är

Folkhälsomyndigheten som ska följa utvecklingen och vara vägledande vid tillämpning av lagen.

Nationella och regionala mål

Enligt en samlad strategi för alkohol-, narkotika- dopings- och tobakspolitiken (prop.2010/11:47) betonar regeringen dess viljeinriktning att komma tillrätta med de samlade problem som bruk och missbruk av alkohol orsakar både individ och samhälle.

Alkohollagen begränsar också tillgängligheten bland annat genom att endast sådana serveringsställen som uppfyller de högt ställda kraven i lagen beträffande kök och mathållning ska kunna komma ifråga för alkoholservering. Kommunens uppgift är att vägleda tillståndshavarna men framför allt kontrollera att reglerna följs.

Även Lagen om tobak och liknande produkter syftar till att begränsa de hälsorisker och olägenheter som är förbundna med bruk av tobak och liknande produkter samt med exponering för rök från tobak och utsläpp från liknande produkter.

Syftet är att söka motverka främst de sociala skadeverkningarna, som alkoholkonsumtion kan ge upphov till. Tillsynen ska särskilt beakta alkoholservering till unga vuxna i åldrarna 18 – 29 år.

Befintliga resurser för tillsyn och tillståndsprovning enligt alkohollagen

Sedan 1995 har kommunens alkoholhandläggare handlagt ärenden rörande serveringstillstånd i Degerfors kommun. Alkoholhandläggaren har handlagt alla förekommande arbeten vad gäller tillståndsgivning och tillsyn enligt alkohollagen.

I Degerfors kommun finns sex pågående stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten och ett stadigvarande tillstånd till slutna sällskap. Det är normalt runt fem - sex tillfälliga tillstånd till allmänheten varje år. Under 2020 har det dock inte varit något tillfälligt tillstånd till allmänheten.

Tillståndsprovning av serveringstillstånd

Det omfattar tillståndsprovning till allmänhet/slutna sällskap, tillfälliga tillstånd till allmänheten/slutna sällskap, trafikservering, utvidgade/ändrade serveringstillstånd och bolagsändringar i bolag som har aktuellt serveringstillstånd samt cateringverksamhet.

Förebyggande tillsyn

Kommunen erbjuder tillståndshavare och restaurangpersonal utbildning i ”Ansvarsfull Alkoholservering”, om efterfrågan finns. Inom ramen för utbildningen ligger också tid för dialog och diskussion kring regelverk och även tid för utbyte mellan restaurangpersonal.

Inre tillsyn

Alkoholhandläggaren inhämtar uppgifter från kreditupplysningsföretaget Credit Safe kontinuerligt, vilket innebär bland annat att en kontroll sker om förutsättningarna för tillstånd fortfarande föreligger, d v s att kraven i 8 kap 12 § 1:a st. alkohollagen fortfarande är uppfyllda. Löpande kontakt finns med skatteverket, polismyndigheten och kronofogden.

Kommunen är remissinstans för Spelinspektionen i ärenden rörande värdespelsautomater.

Folköl, tobak och receptfria läkemedel

Degerfors kommun genomför årligen tillsyn på samtliga försäljningsställen, för närvarande sex stycken. Kontroll av marknadsföring, dekaler samt matutbud sker kontinuerligt. Kontrollköp minst en gång per år och butik kommer att tillämpas.

Händelsestyrd yttre tillsyn alkohollagen och LTLP

Vid signal om brister, servering till underåriga, störningar från verksamheten i form av bråk, bullerstörningar, överservering, ekonomisk brottslig verksamhet skall tillsyn göras så fort som möjligt efter aktuell händelse och då helst tillsammans med polismyndigheten eller annan berörd myndighet.

Till den händelsestyrda yttre tillsynen räkna även tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten samt butiker som är anmälda för tobaksförsäljning.

Planerad yttre tillsyn alkohollagen och LTLP

Utöver nämnda händelsestyrda tillsynstillfällen arbetar alkohol- och tobakshandläggaren normalt sett minst fyra helgkvällar/nätter per år. En sådan kväll besöks samtliga kvällsöppna restauranger som har servering till allmänheten. Två av dessa genomförs tillsammans med polisens och räddningstjänstens personal. Övrig tillsyn sker i samverkan med alkohol- och tobakshandläggare från andra kommuner. Utöver dessa planerade besök får även tillfälliga tillstånd till allmänheten tillsynsbesök kvällstid/nattetid.

Marjo Koivumaa
Socialchef

Ulf Fogelberg
Alkohol- och
tobakshandläggare